

ชื่อเรื่องวิทยานิพนธ์	ตัวแบบการจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 เพื่อให้เป็นองค์กรแห่งความสุข
ชื่อนักศึกษา	พระมหาธีรเดช โพธิ์ทอง
รหัสประจำตัว	53B73330105
ปริญญา	รัฐประศาสนศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชา	รัฐประศาสนศาสตร์
ประธานที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ศาสตราจารย์ ดร.บุญทัน ดอกไธสง
กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สอาด บรรณเจตฤทธิ อาจารย์ ดร.บุญเรือง ศรีเหรียญ

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อ 1) เพื่อศึกษาการบูรณาการหลักพุทธธรรมในการบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบูรณาการหลักพุทธธรรมในการบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 และ 3) เพื่อเสนอแนะตัวแบบการจัดการที่เหมาะสมของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 เพื่อให้เป็นองค์กรแห่งความสุข การวิจัยนี้เป็นวิจัยแบบผสมวิธี ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณดำเนินการโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง 400 รูป จากผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนในโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 ใน 8 จังหวัด โดยการสุ่มอย่างง่าย เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 4 ระดับ มีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.75 การวิเคราะห์ข้อมูลใช้สถิติ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณ สำหรับการวิจัยเชิงคุณภาพ ดำเนินการโดยการสัมภาษณ์เชิงลึกจากผู้ให้ข้อมูลสำคัญ จำนวน 21 รูป/คน จากผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา โดยเลือกแบบเจาะจง และการสนทนากลุ่ม จำนวน 9 รูป/คน จากผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักพุทธธรรมเพื่อประเมินและตรวจสอบความเหมาะสมของตัวแบบ วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการแบบอุปมานวิเคราะห์และการตีความ

ผลการวิจัย พบว่า

1) การบูรณาการหลักพุทธธรรมในการบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.70$, S.D.= 0.98) และเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ดังนี้ (1) ความสุขจากการมีคุณธรรม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.85$, S.D.= 0.99) (2) ความสุขจากการดำเนินชีวิตถูกต้อง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.84$, S.D. = 0.95) (3) ความสุขจากความสามารถปรุงแต่ง อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.73$, S.D. = 0.88) (4) ความสุขจากการเสพ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 2.56$, S.D. = 0.91) และ (5) ความสุขเหนือการปรุงแต่ง อยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.51$, S.D. = 0.93)

2) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบูรณาการหลักพุทธธรรมในการบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 ประกอบด้วย (1) ปัจจัยสร้างความสุข ($\beta = 0.275$) ได้แก่ ความสัมพันธ์ในครอบครัว ด้านสถานการณ์ทางการเงิน ด้านสังคมและเพื่อนฝูง ด้านสุขภาพ และด้านเสรีภาพส่วนบุคคล (2) หลักไตรสิกขา ($\beta = 0.251$) ได้แก่ ศีล สมาธิ และปัญญา โดยตัวแปรทั้งสองนี้สามารถ

อธิบายความผันแปรของการบูรณาการหลักพุทธธรรมในการบริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 ได้ร้อยละ 88.36 ($R^2 = 0.8836$) ส่วนการสัมภาษณ์เชิงลึกสรุปได้ว่า ปัจจัยร่วมประกอบด้วย องค์กรแห่งความสุข ความสุขมวลรวมประชาชาติ วิธีสร้างความสุขในพระพุทธศาสนา คุณภาพชีวิตกับพุทธศาสนา พุทธศาสนากับเศรษฐกิจพอเพียง และหลักพุทธธรรม โดยก่อให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีในครอบครัวมีสถานะทางการเงินที่ดี มีสิ่งแวดล้อม สังคมและเพื่อนฝูง สุขภาพที่ดี มีเสรีภาพส่วนบุคคลในการแสดงความคิดเห็น มีคุณค่าของตนเอง โดยใช้หลักไตรสิกขา (ศีล สมาธิ ปัญญา) เป็นฐานพุทธธรรมในการดำเนินชีวิต เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างความสุขอย่างแท้จริงและยั่งยืน

3) ข้อเสนอแนะตัวแบบการจัดการที่เหมาะสมของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา กลุ่มที่ 4 เพื่อให้เป็นองค์กรแห่งความสุข ซึ่งสังเคราะห์จากการสนทนากลุ่มสรุปได้ดังนี้ (1) องค์กรประกอบพื้นฐาน โดยการสร้างความสุขจากการเสพวัตถุ (ศีลภาวนา) โดยเน้นการรักษาศีล 5 ศีล 8 และศีล 10 และเน้นการใช้หลักเศรษฐกิจพอเพียงในการดำเนินชีวิตและการใช้ชีวิตในความไม่ประมาท (2) องค์กรประกอบสนับสนุน โดยการส่งเสริมความสุขจากการมีคุณธรรมที่เน้นการสร้างศรัทธาในการทำความดี การประหยัด การแบ่งปัน สร้างความสุขจากการดำเนินชีวิตถูกต้อง และความสุขจากความสามารถปรุงแต่ง (สมาธิภาวนา) เน้นการสร้างความสุขทางใจ มีความสงบเย็น และ (3) องค์กรประกอบ การบูรณาการ เป็นความสุขเหนือการปรุงแต่ง (ปัญญาภาวนา) ด้วยการรู้เท่าทันชีวิตรู้เท่าทันโลก และการทำจิตให้สงบ ซึ่งเป็นผลจากปัจจัยสร้างความสุขและหลักไตรสิกขาโดยใช้กลยุทธ์การพัฒนาให้เป็นโรงเรียนต้นแบบแห่งการเรียนรู้ทั้งทางโลกและทางธรรม

GRAD VRU

Thesis Title	Management Model of the General Buddhist Scripture School, Group 4 as a Happiness Organization
Student	Phramaha Teeradet Photong
Student ID	53B73330105
Degree	Doctor of Public Administration
Field of Study	Public Administration
Thesis Advisor	Professor Dr.Boonton Dockthaisong
Thesis Co-Advisors	Assistant Professor Dr.Sa-ard Banchirdrit Dr.Boonrueng Sriharun

ABSTRACT

The purposes of this research were 1) to study the integration of Buddhism principles in the management of the General Buddhist Scripture School, Group 4 2) to study the factors affecting the integration of Buddhism principles in the management of the General Buddhist Scripture School, Group 4 and 3) to propose an appropriate management model of the General Buddhist Scripture School, Group 4 as a happiness organization. This research was conducted using mixed methods of research: Quantitative and qualitative research. The quantitative research employed a sample of 400 respondents composed of the administrators, teachers and educational personnel and students of the General Buddhist Scripture School, Group 4 in 8 provinces. They were selected by simple random sampling. The tool for data collection was a 4-level rating scale questionnaire with a reliability of 0.75 and the data were analyzed by the statistics of percentage, mean, standard deviation, and multiple regression analysis. The qualitative research was conducted by in-depth interviews 21 purposively selected key informants of the administrators, teachers and educational personnel. A focus group discussions was conducted by 9 experts in Buddhism principles in order to evaluate and examine the proposed model. The data were analyzed by analytic induction and interpretation.

The research findings were as follows:

1) The integration of Buddhism principles in the management of the General Buddhist Scripture School, Group 4 was, overall, at a high level ($\bar{X} = 2.70$, S.D. = 0.98). Ranked from high to low were (1) happiness of morality was at the high level ($\bar{X} = 2.85$, S.D. = 0.99) (2) the happiness of right livelihood was at the high level ($\bar{X} = 2.84$, S.D. = 0.95) (3) the happiness of mental formation ($\bar{X} = 2.73$, S.D. = 0.88) (4) the happiness of material consumption was at the high level ($\bar{X} = 2.56$, S.D. = 0.91) and (5) the happiness of the upon mental formation was at a low level ($\bar{X} = 2.51$, S.D. = 0.93).

2) The factors affecting the integration of Buddhism principles in the management of the General Buddhist Scripture School, Group 4 consisted of (1) the happiness creation factor ($\beta = 0.275$); which included the aspect of family relations, the aspect of financial situation, the aspect of society and peers, the aspect of health,

the aspect of environment and the aspect of personal freedom, and (2) The three fold training principles ($\beta = 0.251$); which included sila, smadthi and panna. These two variables explained 88.36 ($R^2 = 0.8836$) of the variation in the integration of Buddhism principles in the management of the General Buddhist Scripture School, Group 4. Important for the creation of aggregate happiness were the concepts of happiness, gross national happiness, creation of happiness in a Buddhism method, quality of life and Buddhism, Buddhism for Sufficiency Economy, Buddhism for good family relationships, good financial status, good environment, good society and friends, personal freedom of thought, valuing oneself, and also the integration of the threefold training for the creation of happiness. This approach is based on Buddhism principles consisting of the three study areas (morality, concentration and wisdom) for true and sustainable happiness.

3) The proposed management model of the General Buddhist Scripture School, Group 4 as a happiness organization was synthesized from the focus group discussion as follows: (1) the fundamental element; creation of happiness of material consumption sila-bhavana by focusing on precepts 5, 8 and 10 and focusing on Sufficiency Economy principles and so as to lead a non-wasteful life, (2) the support element; creation of moral happiness focused on good faith, saving, and sharing, happiness with one's livelihood and the happiness of mental formation smadthi-bhavana by having a peaceful and calm mind, and (3) the integrated element; happiness beyond mind panna-bhavana by knowing one's own life and world and having a calm mind which results from the happiness creation factor and the threefold training principles based on the strategy to develop a prototype school of learning to promote both the worldview and Dhamma perspectives and peaceful of mind.

GRAD VRU